

Bruxelles, 22. siječnja 2018.
(OR. en)

5413/18

CFSP/PESC 45
COPS 14
CSDP/PSDC 24
POLMIL 8
CIVCOM 5
RELEX 39
IPCR 2

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	22. siječnja 2018.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	5266/18
------------------	---------

Predmet:	Zaključci Vijeća o integriranom pristupu vanjskim sukobima i krizama – Zaključci Vijeća (22. siječnja 2018.)
----------	---

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o integriranom pristupu vanjskim sukobima i krizama koje je Vijeće usvojilo na 3591. sastanku održanome 22. siječnja 2018.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O INTEGRIRANOM PRISTUPU VANJSKIM SUKOBIMA I
KRIZAMA

Integrirani pristup

1. U globalnoj strategiji EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku utvrđen je integrirani pristup kao okvir za usklađeniji i sveobuhvatniji angažman EU-a u vanjskim sukobima i krizama te se u njoj promiče ljudska sigurnost, a time ujedno povećava sigurnost EU-a i njegovih građana. Kako bi odgovorila na te izazove, Unija na raspolaganju ima brojne politike i instrumente, među ostalim u neposrednom susjedstvu i šire, kojima su obuhvaćena područja diplomacije, sigurnosti, obrane, financija, trgovine, razvojne suradnje te humanitarne pomoći (višedimenzionalno). Integriranim pristupom poštuju se i ponovno potvrđuju razni mandati, uloge, ciljevi i pravni okviri uključenih dionika. Primjenjuje se prema potrebi na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini (višerazinski) te u svim fazama sukoba, među ostalim u dugotrajnim sukobima i krizama, (u više faza) u sprečavanju, odgovoru na krize, stabilizaciji i dugoročnoj izgradnji mira kako bi se doprinijelo održivome miru. Tim se pristupom povezuju relevantne institucije EU-a u državama članicama te drugi međunarodni i regionalni partneri, kao i organizacije civilnog društva (multilateralno).
2. Vijeće pozdravlja mjere poduzete od donošenja globalne strategije za provedbu i stavljanje u funkciju integriranog pristupa, među ostalim uspostavu stalne strukture unutar ESVD-a, i rad Komisije i delegacija EU-a na promicanju provedbe integriranog pristupa te poziva na daljnje postizanje konkretna i znatna napretka u tom pogledu.

3. Vijeće naglašava važnost lokalne odgovornosti, uključivosti, otpornosti i održivosti podržanih mjera putem suradnje s nacionalnim i lokalnim tijelima, zajednicama i civilnim društvom. EU će i dalje nastojati obnoviti učinkoviti multilateralizam u skladu s predanošću EU-a globalnom upravljanju, na temelju međunarodnog prava, oslanjajući se na UN te u potpunosti poštujući načela Povelje UN-a. Dodatno će jačati suradnju s UN-om i drugim relevantnim međunarodnim i regionalnim organizacijama, među ostalim s međunarodnim financijskim institucijama, kao i nevladinim organizacijama. Vijeće ističe ključnu ulogu žena, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1325 o ženama, miru i sigurnosti, i mladih u sprečavanju sukoba i izgradnji mira te sve relevantne naknadne rezolucije.
4. Vijeće naglašava da EU u nestabilnim okruženjima treba voditi računa o mogućnosti izbijanja sukoba. Vijeće ističe važnost vladavine prava, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, kao i odgovornosti za zaštitu. Ponovno ističe važnost poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i ponovno potvrđuje ulogu EU-a u zauzimanju čvrstog stava u promicanju poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i zaštiti civila u svim konfliktnim situacijama.
5. Postoji snažna sinergija između integriranog pristupa i drugih procesa daljnjeg postupanja u vezi s globalnom strategijom, posebno zajedničke komunikacije o otpornosti od 7. lipnja 2017. i povezanih zaključaka Vijeća od 13. studenoga 2017. te napora uložених u sigurnost i obranu. Povećanje potencijala zajedničke sigurnosne i obrambene politike u civilnim i vojnim misijama i operacijama ZSOP-a, na komplementaran način i u koordinaciji s drugim relevantnim akterima EU-a, uključujući agencije PUP-a, prema potrebi, ima važnu ulogu u širenju integriranog pristupa vanjskim sukobima i krizama. Vijeće podsjeća da se integrirani pristup odražava i u novom Europskom konsenzusu o razvoju putem razvojne suradnje, koja se u okviru uspostavljenih mandata upotrebljava kao dio cijelog spektra politika i instrumenata s ciljem sprečavanja sukoba i kriza, upravljanja njima i pružanja pomoći u njihovu rješavanju, sprečavanja nastanka humanitarnih potreba te uspostave trajnog mira i dobrog upravljanja.

6. Vijeće pozdravlja tekuće napore na stavljanju u funkciju humanitarno-razvojnih poveznica te sigurnosno-razvojnih poveznica na licu mjesta. U tom pogledu ponovno ističe veze između održivog razvoja, humanitarnog djelovanja i sprečavanja sukoba te izgradnje mira. Vijeće sa zanimanjem iščekuje izvješća o oglednim zemljama u pogledu humanitarno-razvojnih poveznica u 2018. Integriranim pristupom doprinosi se i ostvarivanju Programa održivog razvoja do 2030., a posebno cilja 16. o ostvarivanju miroljubivih, pravednih i uključivih društava. Osim toga, u globalnoj su strategiji kršenje ljudskih prava, klimatske promjene i uništavanje okoliša istaknuti kao ključni čimbenici koji doprinose sukobima i krizama.
7. Vijeće podsjeća da je humanitarna pomoć EU-a utemeljena na načelima humanosti, neutralnosti, nepristranosti i neovisnosti. Pruža se isključivo na temelju potreba pogođenog stanovništva, u skladu s Europskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći te ne uzimajući u obzir političke, strateške, vojne, gospodarske ili druge ciljeve. Iako je ključan dio sveukupnog odgovora EU-a na krize, humanitarna pomoć EU-a nije sama po sebi instrument za upravljanje krizama te se stoga ne bi smjela primjenjivati za ostvarivanje bilo kojih drugih ciljeva osim humanitarnih. Stoga je u pogledu integriranog pristupa humanitarna pomoć EU-a njegov sastavni, ali zasebni dio („in-but-out”).
8. Vijeće naglašava da se integrirani pristup temelji na sveobuhvatnom pristupu vanjskim sukobima i krizama te se njime šire opseg i ciljevi toga sveobuhvatnog pristupa. Njime se produbljuje okvir politika uspostavljen sveobuhvatnim pristupom, među ostalim zajednička komunikacija od 11. prosinca 2013. te zaključci Vijeća od 12. svibnja 2014. Integriranim pristupom odgovara se na potrebu za integriranim naporima u svim fazama odgovora EU-a, od planiranja do provedbe i stjecanja spoznaja, i zamjenjuje sveobuhvatni pristup nakon dovršetka akcijskog plana za sveobuhvatni pristup za razdoblje 2016. – 2017. Vijeće sa zanimanjem iščekuje konačno izvješće o akcijskom planu za sveobuhvatni pristup za razdoblje 2016. – 2017., uključujući procjenu i stečene spoznaje.

Teme

Međusektorske teme

9. Vijeće poziva Visokog predstavnika i Komisiju da osiguraju sustavnu izradu zajedničkih analiza sukoba te da se one ažuriraju za zemlje koje su u opasnosti od sukoba ili nestabilnosti ili koje se suočavaju sa sukobom ili nestabilnosti i u kojima je djelovanje EU-a znatno. Te analize trebale bi obuhvatiti sve relevantne aktere, među ostalim u područjima vjere i kulture, kako bi se osigurala široka odgovornost, a upotrebljavat će se prilikom izrade „jedinstvenih procjena na razini zemlje” predloženih u zaključcima Vijeća o otpornosti. Na temelju zajedničkih analiza sukoba pružat će se informacije za druge procese strateškog djelovanja EU-a, kao što su izrada regionalnih, nacionalnih i zajedničkih programa.
10. Vijeće naglašava jedinstven potencijal EU-a u globalnim posredovanjima, pri čemu se mogu upotrebljavati i mreže i inicijative posredovanja država članica, među ostalim na lokalnoj razini. Naglašava potrebu da ESVD dodatno razvija svoje kapacitete posredovanja kako bi pomagao u sprečavanju i rješavanju lokalnih i nacionalnih sukoba te da dodatno radi na sposobnosti brzog raspoređivanja stručnjaka za posredovanje u delegacije EU-a i radi potpore drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama prema potrebi, pridajući dostatnu pozornost ranoj primjeni takve stručnosti. Potiče EU i da podrži lokalne aktere za mir, među ostalim lokalne posrednike, te nastavi produbljivati suradnju u posredovanju s UN-om i drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama.
11. Vijeće podsjeća na svoje zaključke od 14. studenoga 2016. i ističe potrebu za nastavkom provedbe zajedničke komunikacije o strateškom okviru na razini EU-a s ciljem podupiranja reforme sektora sigurnosti.

12. Vijeće zahtijeva da Visoki predstavnik i Komisija povećaju političku prepoznatljivost sprečavanja vanjskih sukoba i kriza, među ostalim ministarskim raspravama posvećenima toj temi, prema potrebi na temelju konkretnih slučajeva, kako bi se razvila kultura ranog djelovanja za učinkovito hvatanje ukoštac s opasnostima nastanka i eskalacije nasilnih sukoba. Pozdravlja UN-ovo određivanje prioriteta u sprečavanju sukoba. Vijeće naglašava važnost sprečavanja najtežih zločina u kontekstu sprečavanja sukoba i kriza. Sa zanimanjem iščekuje rezultate aktualne procjene napora koje je EU uložio u sprečavanje sukoba i izgradnju mira u razdoblju 2013. – 2017. kao temelj dodatnog jačanja uloge EU-a u tim područjima.
13. Vijeće pozdravlja prilagodbe sustava ranog upozoravanja EU-a kako bi postao uključiviji i zahvaljujući strukturiranijem sudjelovanju država članica, među ostalim u Političkom i sigurnosnom odboru, i sa zanimanjem iščekuje uspostavu procesa ispitivanja perspektiva, čiji je cilj utvrditi vanjske pritiske i njihove posljedice u kratkom roku, kako bi se pružile dostatne informacije za ojačan i pravodoban politički odgovor EU-a. EU će provoditi i nadzirati mjere za rano djelovanje, kako je utvrđeno u procesu za rano upozoravanje te će o njima raspravljati u nadležnim tijelima Vijeća.
14. Vijeće podsjeća na potrebu za integracijom, prema potrebi, pristupa otpornosti u izradu programa EU-a kako bi se doprinijelo sprečavanju sukoba i kriza te uhvatilo ukoštac s temeljnim uzrocima vanjskih sukoba i kriza. Naglašava važnost fleksibilnog i brzog financiranja za sprečavanje sukoba i kriza te izgradnju mira, kao i za odgovaranje na krize. U tom pogledu podsjeća na ključnu ulogu Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru.

Vijeće podsjeća na potrebu da se u potpunosti obuhvate svi zahtjevi za daljnju potporu partnerskim zemljama u njihovu samostalnom sprečavanju kriza i upravljanju njima, uključujući one u okviru misija i operacija ZSOP-a te poziva Komisiju i ESVD da brzo utvrde i osmisle nove projekte. Ponovno ističe fleksibilan geografski opseg inicijative za izgradnju kapaciteta kao potpore sigurnosti i razvoju (CBSD) te nadalje podsjeća na svoj prijedlog za izradu namjenskog instrumenta za ostvarenje izgradnje kapaciteta uzimajući u obzir potrebne pripreme.

Odgovor EU-a na sukobe i krize

15. Vijeće pozitivno ocjenjuje uspostavu ESVD-ova mehanizma za odgovor na krize, čiji je cilj usklađivanje odgovora na vanjske krize i hitne situacije, u kojemu sudjeluju ESVD, službe Komisije i delegacije. Poziva ESVD da dodatno istraži pojačane sinergije između novog mehanizma i sustava za odgovor na hitne situacije u različitim institucijama EU-a, pogotovo koordinacijskog centra za odgovor na hitne situacije u Komisiji i aranžmana EU-a za integrirani odgovor na političku krizu (IPCR) u Vijeću. Pozitivno ocjenjuje pojačanu koordinaciju država članica u pogledu konzularnog odgovora na krizne situacije u trećim zemljama te pozdravlja provedbu „Zajedničkog okvira EU-a za konzularnu pripravnost na krizne situacije”.
16. Vijeće napominje da su, među ostalim u pogledu razvojnih, stabilizacijskih, humanitarnih i političkih dimenzija, i civilne i vojne misije i operacije ZSOP-a učinkovitije i djelotvornije kada se koordiniraju u okviru šireg djelovanja EU-a. Pozdravlja činjenicu da se strateško planiranje misija i operacija koordinira s relevantnim akterima u ranoj fazi, kako bi se olakšalo usklađivanje s drugim vrstama djelovanja EU-a i prelazak na njih, čime se osiguravaju kontinuirani utjecaj i djelovanje EU-a u dotičnoj zemlji ili regiji. Sveobuhvatnijim pristupom povećava se učinkovitost napora EU-a i time se utire put dugoročnom, održivom miru i razvoju. Nadalje, ističe važnost učinkovite humanitarne civilno-vojne koordinacije, prema potrebi, s ciljem olakšavanja dijaloga i poboljšanja interakcije među civilnim i vojnim akterima.

17. U tom kontekstu Vijeće sa zanimanjem iščekuje i jačanje civilnog ZSOP-a u skladu sa zaključcima o sigurnosti i obrani od 13. studenoga 2017. Trebalo bi utvrditi dodanu vrijednost civilnog ZSOP-a u okviru integriranog pristupa EU-a vanjskim sukobima i krizama u cijelom ciklusu sukoba i trebalo bi ispuniti zahtjeve u vezi s civilnim sposobnostima u paktu za civilni ZSOP u 2018.

Stabilizacija

18. Vijeće prima na znanje prve poduzete mjere radi provedbe akcija za stabilizaciju, među ostalim primjenu članka 28. Ugovora o Europskoj uniji, poput akcije EU-a za stabilizaciju u središnjem Maliju. Budući da EU i njegove države članice mogu upotrijebiti širok raspon relevantnih sredstava, alata i instrumenata koji se mogu primijeniti za integriranu akciju za stabilizaciju, usklađeno i koordinirano planiranje potrebno je u cjelokupnom planiranju stabilizacije i u sjedištu i na terenu. Vijeće sa zanimanjem iščekuje dodatni razvoj EU-ova koncepta o stabilizaciji, uključujući jasnu definiciju, kao dio integriranog pristupa EU-a vanjskim sukobima i krizama.
19. Vijeće podsjeća na zaključke o potpori EU-a tranzicijskom pravosuđu, kao dio integriranog pristupa, te ističe potrebu za povećanjem napora EU-a na podržavanju i promicanju procesa tranzicijskog pravosuđa i suradnji s partnerima na međunarodnoj razini i razini pojedinih zemalja.

Ponovno ističe važnost borbe protiv nekažnjavanja najtežih zločina i snažne politike potpore EU-a Međunarodnom kaznenom sudu.

20. Države članice i institucije EU-a nastaviti će usko surađivati u Bruxellesu i na terenu na daljnjem konceptualnom razvoju i provedbi integriranog pristupa. Struktura sudjelovanja država članica oblikovat će se redovitom suradnjom na stručnoj razini u relevantnim tijelima Vijeća, kao i u Političkom i sigurnosnom odboru. Vijeće sa zanimanjem iščekuje izvješće o provedbi integriranog pristupa vanjskim sukobima i krizama kao dio godišnjeg izvješća o provedbi globalne strategije.
-